

فصل اول

۱/ آیات و عبارتهای زیر را به فارسی روان بنویسید.

الف: سلام او در وقت صباح مؤمنان را صبح است.

پاسخ: سلام او رحمت الهی در صبحگاه مؤمنان را سرمستی و نشاط می بخشد.

ب: مگذار ما را به که و مه.

پاسخ: ما را اسیر کوچک و بزرگ نکن. (ما را جز به خودت به کس دیگر وا مگذار)

ج: الهی عبدالله عمر بکاست اما عذر نخواست.

پاسخ: پیر شد.

د: نه خدا توانمش خواند نه بشر توانمش گفت

متحیرم چه نامم شه ملک لا فتی را؟

پاسخ: اشاره به جمله ی مشهور (لا فتی الاعلی لا سیف الاذوالفقار): جوان مردی چون علی وشمشیری

چون ذوالفقار نیست.

معنی: (نه خداوند بشر می توان او را نامید متحیرم که این شاه بزرگ را چه بنامم)

ه: چه زخم جوانای هر دم، ز نوای شوق او دم؟

که لسان غیب خوشتر بنوازد این نوا را

پاسخ: از نوای شوق دیدن او مثل نای هر دم ناله می زخم، لسان غیب (حافظ شیرازی) این نوا را بسیار خوش

تر می نوازد.

خ: تو قلب سپه را به آیین بدار

پاسخ: (نظم و آرایش / مرکز سپاه)

معنی: تو هم باید قلب سپاه را نگهداری و من اکنون به کارزار برای جنگ می روم.

چ: به او راست خم کرد و چپ کرد راست

پاسخ: رستم برای پرتاب تیر دست راست را خم و دست چپ را که کمان در آن بود، راست کرد، آن گاه خروش

از کمان برخاست.

-چاچ شهری بوده است که در آن تیر و کمان های خوب و محکم می ساختند.

ح: قضا گفت گیر و قدر گفت ده

فلك گفت احسنت و مه گفت زه

پاسخ: قضا گفت اشکبوس تیر را بگیر و قدر گفت رستم تیر را بزن.

ن: فلك باخت از سهم آن جنگ رنگ

بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ

پاسخ: آسمان از ترس آن جنگ رنگ باخت (ترسید) جنگ شیر و پلنگ واقعاً ترسناک می باشد.

م: شجاع غضنفر و وصی نبی

نهنگ یم قدرت حق، علی

پاسخ: شیر شجاع و نایب پیامبر و نهنگ دریای قدرت الهی حضرت علی می باشد.

۲/ معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.

الف/ پیغام او مفتاح فنوح است

پاسخ: گشایش حاصل شدن چیزی بیش از حد انتظار

ب/ که ز کوی او غباری به من آر توتیا را

پاسخ: اکسید طبیعی و ناخالص روی (روشنایی چشم)

ج/ بشد تیز رهام با خود و گیر

پاسخ: جامه ی جنگی - خفقان

د/ تهمتن به بند کمر برد چنگ

پاسخ: چوبه: تیری از جنس چوب خدنگ

پاسخ: خدنگ: درختی است بسیار سخت که از چوب آن تیر می سازند.

ه/ برانگیخت ایریش برافشانند گرد

پاسخ: اسبی که بر اعضای او نقطه ها باشد.

خ/ از و خواست دستوری اما ندید

پاسخ: رخصت و اجازه

۳/ خود آزمایی و بیاموزیم:

الف/ بیت زیر بیانگر چه داستانی است وجه آرایه ای را شامل می شود؟

بیستون بر سر راه است، مباد از شیرین

پاسخ: داستان شیرین و فرهاد (تلمیح)

ب/ در عبارت به کشته های ما جز باران رحمت خود مبار مقصود از کشته ها چیست؟

پاسخ: منظور از کشته ها اعمال و کردار انسان است.

ج/ در این بیت مقصود از پیام آشنا و آشنا چیست؟

همه شب در این امیدم که نسیم صبحگاهی

پاسخ: پیام آشنا: سخنان حضرت علی (الهام الهی)

پاسخ: آشنا: خود شهریار (شاعر)

د/ در همه ی گزینه ها به جز گزینه ی... آرایه ی سجع مشهود است؟

۱- صیاد بی روزی، ماهی در دجله نگیرد و ماهی بی اجل در خشک نمیرد.

۲- نصیحت پادشاهان کردن، کسی را مسلم بود که بیم سر ندارد یا امید زر.

۳- باچندین فضیلت که دست راست راهست، خاتم درانگشت چپ می کنند. پاسخ: ■

۴- ارادت بی چون، یکی را از تخت شاهی فرو

آرد و دیگری را در شکم ماهی نکو دارد.

ه/ سر به گرد آوردن کنایه از چیست؟

پاسخ: کنایه از شکست دادن و مغلوب کردن

خ/ واج آرایی یا نغمه حروف چیست؟

پاسخ: تکرار يك واج (صامت یا مصوت) در کلمات يك مصراع یا بیت یا عبارت است به گونه ای که کلام را

آهنگین کند و بر تأثیر سخن بیفزاید.

چ/ عبارت کنایه دندان به دندان خابیدن یعنی چه؟

پاسخ: کنایه از خشمگین شدن است.

ح/ به چه دلیل شعر حماسه ی حیدری حماسه ای مصنوع است؟

پاسخ: زیرا شاعر به جای آفرینش حماسه به باز آفرینی حماسه پرداخته و حوادث آن به صورت

کاملآمصنوعی به نظر می آید بیش تر جنبه ی تقلیدی دارد

ک/ چرا نویسنده این فیلم نامه را بچه های آسمان نامیده است؟

پاسخ: آسمان نماد پاکی و روشنی و صفا است و بچه های فیلم نیز نشانه ی پاکی و صداقت و صمیمیت دنیای بچه ها می باشند.

گ/ چرا علی می کوشد در این مسابقه نفر سوم شود؟

پاسخ: برای دست یابی به کفش ورزشی، که نفر سوم در مسابقه علاوه بر جام پیروزی و يك هفته اردوی رامسر، کفش نیز هدیه می گیرد.

۴/ تاریخ ادبیات و دانش های ادبی:

الف/ کدام يك از کتابهای زیر جزء آثار خواجه عبدالله انصاری نیست؟

۱- الهی نامه ۲- زادالعارفین ۳- مناجات نامه ۴- مثنوی معنوی ■

ب/ دو آثار از محمد حسین بهجت تبریزی نام ببرید؟

پاسخ: حیدر بابایه سلام - کلیات اشعار

ج/ چند حماسه طبیعی نام ببرید؟

پاسخ: ایللیاد و ادیسه ی (هومر) - مهابهارا تا و رامایانا (هند)

د/ جمله ی حیدری اثر کیست؟

پاسخ: باذل مشهدی

ه/ فرق فیلم نامه و نمایش نامه در چیست؟

پاسخ: در نگارش نامه، نویسنده معمولاً گفت و گوی میان بازیگران نمایش را می نویسد در حالی که در فیلم نامه، علاوه بر گفت و گوی های بازیگران، ویژگی صحنه ها و چشم اندازهایی که کارگردان، داستان فیلم را در آن به مرحله ی اجرا در می آورد هم چنین چگونگی حرکت دور بین فیلم برداری شرح داده می شود.

خ/ از فیلم نویسان معروف ایرانی چند نفر را می شناسید نام ببرید؟

پاسخ: بهرام بیضایی - علی حاتمی - عباس کیارستمی - ابراهیم حاتمی کیا.

ه/ درك مطلب:

الف/ با توجه به ابیات زیر به سؤالات پاسخ دهید:

کمان را به زه کرد زود اشکبوس تنی لرز لرزان و رخ سندروس

به رستم بر آنکه بیارید تیر تهمتن بدو گفت به خیره خیر

۱- رخ سندروس کنایه از چیست؟

پاسخ: معنای کلمه زردی است/ کنایه از زرد رویی (ترسیدن)

۲- به خیره خیر به چه معناست؟

پاسخ: بیهوده

ب/ سجع رادر متن زیر بیابید؟

به نام آن خدای که نام او راحت روح است و پیغام او مفتاح فتوح است و سلام او در وقت صباح

مؤمنان را صبح است.

پاسخ: روح و فتوح - صباح و صبح - مفتاح و صباح - فتوح و صبح.